

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ

Дракон без свого вершника — це трагедія.
Вершник без свого дракона — це смерть.

СТАТТЯ ПЕРША,
РОЗДІЛ ПЕРШИЙ КОДЕКСУ ВЕРШНИКА ДРАКОНА

День Призову — це завжди день погибельний. Може, саме тому схід сонця особливо гарний цього ранку, бо я знаю: він може бути останнім.

Я затиною лямки важкого брезентового наплічника й повільно піднімаюся широкими сходами кам'яної фортеці, яку називаю домом. Мої груди ходять ходором від напруження, а легені горять, коли я дістаюся кам'яного коридору, що веде до кабінету пані генерала Сорренгейл. Оце і все, що дали мені шість місяців виснажливих фізичних вправ, — здатність заледве долати шість сходових прогонів із п'ятнадцятикілограмовим наплічником.

Я геть замахалась.

Тисячі двадцятирічних чекають за воротами, щоб увійти у вибраний ними квадрант для служби, — найрозумніші та найсильніші в Наваррі. Сотні з них від народження готувалися до Квадранта вершників, до шансу належати до еліти. У мене було лише пів року.

Безпристрасні охоронці, що вишикувалися вздовж широкого коридору вгорі сходового майданчика, уникають дивитися на мене, коли я проходжу повз них, але це не дивина. До того ж ігнорування — найкращий для мене можливий сценарій.

Військовий коледж Басгіат не славиться добротою до... ну, ні до кого, навіть до тих із нас, чії матері командують.

[Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>](http://kniga.biz.ua)

Кожен наваррський офіцер, незалежно від того, вирішив він вчитися на цілителя, писаря, піхотинця або вершника, протягом трьох років формується в цих суворих стінах, заточується у зброю, якою стане, щоб захистити наші гірські кордони від жорстоких спроб вторгнення королівства Пороміель та їхніх вершників на грифонах. Слабкі тут не виживають, особливо у Квадранті вершників. Драconi про це подбають.

— Ти відправляєш її на смерть! — знайомий голос гримить крізь товсті дерев'яні двері, і я ціпенію.

На Континенті є лише одна жінка, досить дурна, щоб підвищити голос на пані генерала, але вона має бути на кордоні зі Східним крилом. *Міра*.

З кабінету лунає приглушена відповідь, а я тягнуся до дверної ручки.

— У неї жодного шансу! — кричить Міра, коли я з силою прочиняю двері, і вага мого наплічника зміщується вперед, ледь не збиваючи мене з ніг. *Хай йому трясця!*

Пані генерал гаркає з-за свого столу, а я хапаюся за м'яку малинову оббивку дивана, щоб утримати рівновагу.

— От чорт, мамо, вона навіть не може впоратися зі своїм наплічником, — кидається до мене Міра.

— Усе гаразд! — мої щоки палають від сорому, тож я змушую себе випростатися.

Вона повернулася лише на п'ять хвилин і вже намагається мене врятувати. *Бо тебе треба рятувати, дурненька.*

Я не хочу цього. Не хочу бути жодною частиною цього лайна Квадранта вершників. Не те щоб я хотіла померти.

Краще б я завалила вступний іспит до Басгіату й одразу пішла до війська разом із більшістю призовників. Однак я *можу* впоратися зі своїм наплічником, і я *впораюся* сама.

— О, Вайолет. — Стурбовані карі очі дивляться на мене зверху вниз, а сильні руки охоплюють мої плечі.

— Привіт, Міро, — усмішка торкає куточки моїх уст.

Може, вона прийшла сюди, щоб попроситися, але я просто рада бачити сестру вперше за багато років.

Її погляд пом'якшується, а пальці загинаються на моїх плечах, ніби вона хоче обійняти мене, але сестра відступає і повертається, щоб стати поруч зі мною, обличчям до нашої матері.

— Ти не можеш цього зробити.

— Це вже зроблено, — мама знизує плечима, лінії її приталеного чорного однострою підіймаються й опускаються разом з рухом.

Мене пересмикнуло. Ось тобі й надія на відстрочку. Мабуть, мені взагалі не варто було очікувати чи навіть сподіватися на краплю милосердя від жінки, яка прославилась тим, що не має його як такого.

— Тоді скасуй це! — кипить Міра. — Вона все своє життя вправлялась на писарку. Вона не була вихована для того, щоб стати вершницею.

— Ну, вона точно не ви, чи не так, лейтенантко Сорренгейл? — підвівшись, мама впирається руками в бездоганну поверхню столу і злегка нахилиється, оглядаючи й оцінюючи нас примруженими очима, у яких відбиваються дракони, вирізьблені на масивних ніжках меблів. Мені не потрібна заборонена сила читання думок, щоб точно знати, що вона бачить.

У двадцять шість Міра — молодша версія нашої мами. Висока, із сильними, потужними м'язами, підтягнутими роками спарингів і сотнями годин, проведених на спині свого дракона. Її шкіра майже світиться здоров'ям, а золотисто-каштанове волосся коротко підстрижене для бою в тому самому стилі, що й у мами. Однак більше, ніж зовнішність, вона несе в собі ту саму зарозумілість, непохитне переконання, що її місце в небі. Вона — вершниця наскрізь.

Міра має все, чого нема в мене, і несхвальне похитування маминої голови означає, що вона погоджується. Я надто низька. Надто тендітна. Ті мої вигини мають бути м'язами, а зрадницьке тіло робить мене ганебно вразливою.

Мама рушає до нас, її відполіровані чорні чоботи вилискують у магічному світлі, яким мерехтить бра. Вона береться за кінчик моєї довгої коси, глузливо міряє поглядом ділянку трохи вище від плечей, де каштанові пасма починають втрачати свій теплий колір і повільно вицвітають до сталевого, металевого срібла на кінчиках, а потім упускає її.

— Бліда шкіра, бліді очі, бліде волосся. — Її погляд висмоктує кожну краплю моєї впевненості аж до кісткового мозку. — Немовби та лихоманка вкрала всю твою барву разом із твоєю силою. — Скорбота спалахує в її очах, а між брів залягає глибока зморшка. — Я казала йому не тримати тебе в тій бібліотеці.

Я вже не вперше чую, як вона проклинає хворобу, що ледь не вбила її під час вагітності мною, або бібліотеку, яку тато зробив для мене другою домівкою, коли мама викладала тут, у Басгіаті, а він був писарем.

— Мені подобається та бібліотека, — заперечую я.

Минуло більше року відтоді, як його серце остаточно відмовило, а Архів досі лишається єдиним місцем, де я почуваюся як удома у цій гігантській фортеці, єдиним місцем, де я й досі відчуваю присутність батька.

— Говориш, як дочка писаря, — тихо каже мама, і я бачу її — жінку, якою вона була за татового життя. М'якшою. Добрішою... принаймні до своєї родини.

— Так, я дочка писаря. — Моя спина «кричить» на мене, тож я дозволяю наплічнику зісковзнути вниз, опускаю його на підлогу й роблю перший повний вдих, відколи вийшла зі своєї кімнати.

Мама кліпає очима, і та м'якша жінка зникає — лишається тільки генерал.

— Ти дочка вершниці, тобі двадцять років, і сьогодні день Призову. Я дозволила тобі завершити навчання, але, як уже казала торік навесні, я не допущу, щоб хтось із моїх дітей потрапив у Квадрант писарів, Вайолет.

— Тому що писарі набагато нижчі за вершників? — бурчу я, чудово знаючи, що вершники — нагорі соціальної й військової ієрархії. Ще б пак, коли їхні загнuzдані дракони підсмажують людей заради забави.

— Так! — її звичне самовладання тане. — І якщо ти наважишся увійти сьогодні в тунель до Квадранта писарів, я висмикну тебе за цю дурнувату косу і власноруч виведу на Парапет.

У моєму животі щось обірвалося.

— Тато цього не хотів би! — заперечує Міра, а її шия червоніє.

— Я любила вашого батька, але він помер, — каже мама тоном, наче повідомляє погоду. — Сумніваюся, що він чогось там хоче сьогодні.

Я втягую повітря, але тримаю рота на замку. Сварка ні до чого не приведе. Мати ніколи не слухала жодної триклятої речі, яку я мала сказати раніше, і сьогодні не виняток.

— Відправити Вайолет у Квадрант вершників означає смертний вирок, — здається, Міра не відступає. Міра *ніколи* не припиняла сперечатися з мамою, і що найприкріше, мама завжди поважала її за це. Подвійний стандарт для перемоги. — Вона недостатньо сильна, мамо! Цього року вона вже зламала руку, раз на два тижні розтягує якийсь суглоб, і вона недостатньо висока, щоб осідлати будь-якого доволі великого дракона, який уберіг би її в бою.

— Серйозно, Міро? Що... За... Чорт... — нігті впираються в долоні, коли я стискаю руки в кулаки. Знати, що мої шанси на виживання мінімальні, — це одне. Але коли сестра кидає мені в обличчя мої недоліки — це інше. — Ти називаєш мене *слабкою*?

— Ні. — Міра стискає мою руку. — Просто... тендітною.

— Усе одно не краще.

Драconi не пов'язуються з *тендітними* жінками. Драconi їх спалюють.

— Так, вона маленька. — Мама міряє мене з ніг до голови, дивлячись на вільного крою кремову туніку з поясом і штани, які я вибрала сьогодні вранці для своєї потенційної страти.

Я пирхнула:

— То що, ми зараз просто перераховуємо мої вади?

— Я ніколи не казала, що це вада. — Мама звертається до сестри: — Міро, до обіду Вайолет відчуває більше болю, ніж ти за весь тиждень. Якщо хтось із моїх дітей і здатний вижити у Квадранті вершників, то це вона.

Мої брови поповзли догори. Це дуже схоже на комплімент, але щодо мами я ніколи не певна.

— Скільки кандидатів у вершники гине в день Призову, мамо? Сорок? П'ятдесят? Ти так рвешся поховати ще одну дитину? — Міра кипить.

Я здригаюсь, коли температура в кімнаті різко падає завдяки силі маминої печаті, яка керує штормом і яку мама спрямовує через свого дракона Еймсіра.

Мені стиснуло в грудях на саму згадку про брата. Ніхто не наважувався згадувати Бреннана чи його дракона протягом п'яти років, відколи вони загинули, борючись із Тиррійським повстанням на півдні. Мама терпить мене і поважає Міру, але Бреннана вона любила.

Тато теж любив. Його болі в грудях почалися одразу після Бреннанової смерті.

Мама зціпила зуби, а її очі загрожують відплатою, коли вона дивиться на Міру.

Моя сестра сковтнула слину, але мамин погляд витримує.

— Мамо, — починаю, — вона не мала на увазі...

— Забирайтеся. Геть. Лейтенантко, — мамині слова наче м'які клуби пари в холодному кабінеті, — перш ніж я доповім про вашу самовільну відсутність у підрозділі.

Міра виструнчується, киває й розвертається з військовою точністю, а потім мовчки прямує до дверей, прихопивши по дорозі невеликий наплічник.

Уперше за кілька місяців ми з мамою залишаємося наодинці.

Її очі зустрічаються з моїми, і температура підвищується, коли мама робить глибокий вдих.

— Ти набрала найкращі бали за швидкість і спритність під час вступного іспиту. Тобі все вдається. Сорренгейлам усе вдається. — Ледь торкаючись шкіри, вона тильним боком пальців проводить по моїй щоці. — Ти

така схожа на свого батька, — шепоче вона, перш ніж прокашляться і відступити на кілька кроків.

Гадаю, що за емоційну доступність не присуджують жодних нагород «За заслуги».

— Я не зможу признаватись до тебе протягом наступних трьох років, — каже вона, присівши на край столу. — Бо, як командувачка Басгіату, буду набагато вищим за рангом офіцером.

— Знаю.

Це мене найменше турбує, адже вона й зараз майже не визнає мене.

— До тебе не буде ніякого особливого ставлення тільки через те, що ти моя дочка. Навпаки, вони прискіпуватимуться до тебе ще більше, щоб ти проявила себе. — Вона вигинає брову.

— Я в курсі.

Добре, що останні кілька місяців, відтоді як мама видала наказ, я тренувалась у майора Гілстеда.

Вона зітхає і вимучує усмішку:

— Тоді, мабуть, я побачу тебе в долині на Обмолоті, кандидате. Хоча ти, мабуть, до заходу сонця вже будеш курсанткою.

Або помру.

Жодна з нас не вимовила цього.

— Успіхів, кандидатко Сорренгейл, — вона повертається за свій стіл, фактично проганяючи мене.

— Дякую, пані генерале, — я закидаю наплічник на спину й виходжу з її кабінету. Охоронець зачиняє за мною двері.

— Вона зовсім божевільна, — каже Міра, стоячи по центру коридору, якраз між двома охоронцями.

— Вони донесуть їй, що це ти сказала.

— Так ніби вони ще не знають, — цідить сестра крізь зціплені зуби. — Ходімо. У нас є лише година, перш ніж усі кандидати почнуть іспит. І я, коли пролігала, бачила тисячі людей, які чекали біля воріт.

Міра рушає, ведучи мене кам'яними сходами вниз і коридорами до моєї кімнати.

Так... це була моя кімната.

За тридцять хвилин моєї відсутності всі мої особисті речі запакували в ящики, що тепер стоять у кутку. Моя відвага опустилась аж до дерев'яної підлоги. У них запакували все моє життя.

— Вона збіса ефективна, це точно, — бурмоче Міра, перш ніж повернутися до мене. Її погляд ковзає по мені, відверто оцінюючи. — Я сподівалася,

що зможу відмовити її від цього. Ти ніколи не була призначена для Квадранта вершників.

— Так, ти про це вже згадувала, — я звела брову. — Не один раз.

— Вибач, — вона здригається, осідає на землю й спорожняє свій наплічник.

— Що ти робиш?

— Те, що Бреннан зробив для мене, — тихо каже вона, і горе стискає мое горло. — Ти вмієш користуватися мечем?

Я хитаю головою.

— Надто важкий. Але я досить швидка з кинджалами.

Справді збіса швидка. Блискавична. Те, чого мені бракує в силі, я компенсую швидкістю.

— Я так і думала. Чудово. Тепер скидай наплічник і знімай ці жахливі черевики, — вона перебирає принесені речі й дає мені нові черевики та чорну форму. — Одягни їх.

— А що з ними не так? — запитую я, але все одно скидаю наплічник. Сестра одразу ж відкриває його, вивалюючи все, що я ретельно спакувала. — Міро! Це забрало в мене всю ніч!

— Ти несеш надто багато, а твої черевики — смертельна пастка. З цими гладкими підошвами ти відразу зісковзнеш із Парапету. Про всяк випадок я підготувала для тебе черевики з гумовими підошвами, і це, моя люба Вайолет, той самий найгірший випадок.

Книги починають літати, падаючи біля ящика.

— Гей, я можу взяти тільки те, що ладна нести, і я хочу це!

Я кидаюся до наступної книжки, перш ніж Міра спробує її жбурнути, ледве встигаючи врятувати мою улюблену збірку похмурих казок.

— Ти готова померти за це? — запитує вона, і її погляд стає важким.

— Я можу нести її!

Це все неправильно. Я мала присвятити своє життя книжкам, а не кидати їх у куток, щоб полегшити свій наплічник.

— Ні. Не зможеш. Ти ледь утрічі важча за наплічник, Парапет приблизно пів метра завширшки, шістдесят метрів над землею, і коли я востаннє дивилася, там насувалися дощові хмари. Ніхто не збирається затримати тобі дощ лише тому, що міст може стати слизьким, сестро. Ти впадеш. Ти помреш. Ти нарешті послухаєш мене? Чи ти збираєшся бути серед інших мертвих кандидатів на завтрашній ранковій переключці? — У вершниці переді мною не лишилося жодного сліду від моєї старшої сестри. Ця жінка прониклива, хитра й трохи жорстока. Це та жінка, яка прожила всі три

роки лише з одним шрамом, тим, що її власний дракон залишив їй під час Обмолоту. — Бо ти станеш лише цим. Ще одним надгробком. Ще одним іменем, випаленим у камені. Викинь книжки.

— Цю подарував тато, — шепочу я, притискаючи книжку до грудей.

Може, то по-дитячому, бо це просто збірка історій, які застерігають нас від спокуси магії й навіть демонізують драконів, але це все, що мені залишилося.

Вона зітхає:

— Це ті старі оповідки про темношкірих паразитів та їхніх зміючок? Хіба ти не читала їх уже тисячу разів?

— Хтозна, може, і більше, — визнаю я. — І вони не паразити, вони *веніни*.

— Тато і його алегорії, — зітхає вона. — Просто не намагайся керувати силою, коли ти непов'язаний вершник, і червонооки монстри не ховатимуться під твоїм ліжком, чекаючи, щоб забрати тебе на дволапих потворах і залучити до їхньої темної армії. — Міра дістає з наплічника останню книжку, яку я спакувала, і простягає мені. — Викинь книжки. Тато не зможе тебе врятувати. Він намагався. Я намагалася. Вирішуй, Вайолет. Ти хочеш померти писаркою? Чи жити вершницею?

Кидаю погляд на книжки в руках і роблю вибір:

— Ти скалка в душі.

Я кладу оповідки в куток, але інший фоліант тримаю в руках, дивлячись на сестру.

— Скалка в душі, яка не дасть тобі померти. А це тобі нащо? — зухвало запитує вона про фоліант.

— Убивати людей.

Я повертаю його їй. Повільна усмішка розпливається по її обличчю.

— Добре. Можеш лишити його собі. А тепер переодягайся, поки я розберуся з рештою цього безладу.

Високо над нами лунає дзвін. У нас є сорок п'ять хвилин.

Я швиденько перевдягаюся, але весь час здається, що одяг належить комусь іншому, хоч явно зшитий на мій розмір. Туніку замінює обтисла чорна сорочка, що прикриває руки, а легкі штани замінюються на шкіряні, які окреслюють кожен вигин. Потім сестра поверх сорочки зашнуровує мені корсет, схожий на жилетку.

— Щоб не натирало, — пояснює вона.

— Схоже на спорядження, яке вершники одягають на битву.

Мушу визнати, одяг досить крутий, а для такої самозванки, як я, і погодів. *Боги, це справді відбувається.*

— Саме так, бо це те, що ти робиш. Ідеш у бій.

Поєднання шкіри та не відомої мені тканини вкриває мене від ключиць до талії, огортає груди, перехрещуючись на плечах. Перебираю пальцями приховані піхви, пришиті по діагоналі вздовж грудей.

— Для твоїх кинджалів.

— У мене тільки чотири.

Беру їх з купи на підлозі.

— Ти заробиш більше.

Я вставляю зброю в піхви, і мої ребра ніби самі стають зброєю. Конструкція геніальна. Що на ребрах, що у піхвах на моїх стегнах — леза легко дістати.

Ледве впізнаю себе в дзеркалі. Я схожа на вершницю. А досі почуваюся писаркою.

За кілька хвилин половина того, що я спакувала, лежить на ящиках. Сестра перепакує мій наплічник, викидаючи все, що вважає за непотрібне, і майже все сентиментальне, роздаючи мені блювотні поради про те, як вижити в квадранті. Потім Міра дивує мене найсентиментальнішою річчю: просить сісти їй поміж колін, щоб вона могла заплести моє волосся в корону.

Я знову ніби дитина, а не доросла жінка, але роблю це.

— А це що? — намацую матеріал прямо над серцем, пошкрябуючи його нігтем.

— Це я придумала, — пояснює Міра, боляче притискаючи мою косу до голови. — Я зробила його навмисне для тебе з ушитою лускою Тейне, тож будь обережна з ним.

— Драконяча луска? — відкидаю голову назад, щоб подивитися на неї. — Як? Тейне величезний.

— Я випадково знаю вершника, чиї сили можуть робити великі речі дуже маленькими. — На її губах грає хитра усмішка. — А менші речі... значно, значно більшими.

Я закочую очі. Міра завжди розповідала про своїх чоловіків більше, ніж я... про них обох.

— Тобто наскільки більшими?

Вона сміється, потім смикає мене за косу:

— Голову вперед. Тобі варто було підстригтися. — Вона щільно притискає пасма до моєї голови і продовжує плести. — Воно заважає в спарингу, не кажучи вже про те, що це велетенська мішень. Ні в кого іншого волосся не вицвітає до сріблястого кольору, тож вони вже будуть цілитися в тебе.

— Ти дуже добре знаєш, що природний пігмент, схоже, поступово пропадає по довжині.

Мої очі так само невизначені — світло-горіхові з різними блакитними та бурштиновими відтінками, які, здається, ніколи не віддають перевагу жодному з кольорів.

— До того ж, — веду далі я, — якщо не брати до уваги занепокоєння всіх інших щодо відтінку, моє волосся — це єдине, що в мені абсолютно здорове. Обрізаючи його, відчуваю, ніби караю своє тіло за те, що воно нарешті зробило щось добре, тож не маю потреби приховувати, ким я є.

— Звісно, — Міра смикає мене за косу, відтягуючи голову назад, і наші погляди зустрічаються. — Ти найрозумніша жінка, яку я знаю. Не забувай про це. Твій мозок — найкраща зброя. Перехитри їх, Вайолет. Ти чуєш мене?

Я киваю, і сестра послаблює хватку, потім закінчує косу і зводить мене на ноги, продовжуючи підсумовувати роки знань за п'ятнадцять напружених хвилин майже без зупинки, щоб перевести подих.

— Будь спостережлива. Тиша — це добре, але переконайся, що помічаєш усе і всіх навколо на власну користь. Ти читала Кодекс?

— Кілька разів. Кодекс правил для Квадранта вершників у декілька разів коротший, ніж для інших дивізіонів. Імовірно, тому, що вершникам складно дотримуватися правил.

— Гаразд. Тоді ти знаєш, що інші вершники можуть вбити тебе будь-якої миті, а горлорізи-курсанти *спробують*. Що менше курсантів, то більше шансів на Обмолоті. Драконів, які бажають пов'язатися, завжди бракує, а той, хто настільки нерозважливий, що може загинути, однаково не вартий дракона.

— За винятком сну. Напад на курсанта під час сну, коли він спить. Стаття три...

— Так, але це не означає, що вночі ти будеш у безпеці. Спи в цьому, якщо можеш. — Міра ляснула мене по корсету.

— Чорного вершника ще треба заслужити. Ти впевнена, що не варто сьогодні одягнути туніку? — Я проводжу руками по шкірі.

— Вітер на Парапеті підхопить будь-яку вільну тканину, як вітрило. — Сестра простягає мій тепер набагато легший наплічник. — Що щільніше ти одягнена, то легше тобі буде там, нагорі, і на килимку, коли почнеш спаринг. Завжди носи обладунки. *Завжди* тримай кинджали при собі. — Міра вказує на піхви на стегнах.

— Дехто скаже, що я їх не заробила.

— Ти Сорренгейл, — відповідає вона, ніби цієї відповіді достатньо. — Начхай на них.

— А ти не думаєш, що драконяча луска — це шахрайство?